

OBSAH

I. Symbol, komunikace a výchova

1. Symbolické aspekty výchovy 14
2. Poslání výchovy uměním a filosofie symbolických forem 17
3. Zvláštní postavení výchovy uměním v systému všeobecného vzdělání 18
4. Význam autonomního estetického soudu pro interpretaci symbolu v kontextu umělecko pedagogických projektů 21
5. Aktivita a receptivita v procesech komunikace a tvorba symbolu 22
Obrazová dokumentace I 25

II. Antropologické základy výtvarného projevu

1. Výklad výchovy uměním z pohledu antropologie a učení o elementárních formách ducha 30
2. Obraz, písmo a slovo 32
3. Umění přírodních národů a umění dětí 34
4. Srovnání fylogeneze umění a ontogeneze dětského výtvarného projevu vzhledem k utváření symbolické formy 37
5. Materiálovost a tělesnost symbolu. Expresivita symbolu versus sociabilita a poznání? 41
Obrazová dokumentace I 43

III. Funkce symbolických forem v dětském výtvarném projevu

1. Úvod do problému 54
2. Místo symbolu v morfologii dětské kresby 55
3. Klasifikace symbolů užívaných dítětem 57
4. Grafická kompetence a symbol 63
5. Symbol a rytmus 66
6. Symbol a obrazové myšlení 67
7. Dvě škály abstrakce v procesu symbolizace 67
8. Svět dítěte jako metafora 69
9. Smyslové a symbolické v dětském výtvarném projevu 73
Obrazová dokumentace III 77

IV. Archetyp, mýtus, pohádka a dětská výtvarná práce

1. Archetyp a jeho zobrazování 86
2. Symbolický výraz archetypu 87
3. Triadické uspořádání pohádkových motivů a kvaternita v archetypu jako symbol bytostného já 88
4. Motivy a hrdinové pohádek a jejich symbolické funkce 90
5. Rozuzlení děje a psychická individuace 92
6. Obrazové vyjadřování vědomí a nevědomí 93
Obrazová dokumentace IV 94

V. Synkretismus vnímání a labyrint vědomí

1. Nevizuální symbolické procesy 104
2. Výtvarné dílo jako labyrint našeho vědomí 106
Obrazová dokumentace V 115

Resumé 118

Seznam literatury 123

Zdroje obrazové dokumentace 125

Rejstřík 126